

Tre perspektiv på utvecklingen av regleringen i nedre delen av Kymmene älv — tre olika sätt att betona värden

Vid utvecklingen av regleringen i nedre delen av Kymmene älv har man med hjälp av en flermålsanalys sökt lösningar som förenar intressen kopplade till vattenkraftsproduktion, biologisk mångfald, vandringsfiskars livsmiljöer och rekreationsanvändning. Arbetet har särskilt granskat hur vattnet fördelas mellan Kymmene älvs olika grenar och de regleringsvillkor som styr detta.

Som stöd för fortsatt behandling har tre tydligt olika perspektiv sammanställts. De visar hur olika värderingar och mål kan styra lösningar för flödesfördelningen i Kymmene älv:

- A) Ett perspektiv som betonar ekologisk status och vandringsfisk, med fokus på att maximera naturnyttor
- B) Ett balanserande perspektiv som söker kompromisser mellan olika intressen
- C) Ett perspektiv som minimerar energiförluster och framhäver vattenkraftens betydelse

Perspektiven skiljer sig åt både vad gäller flödesfördelningen mellan Koivukoski- och Korkeakoski-grenarna samt mellan västra och östra grenen. Även miljöflödet i Koivukoskis gamla fåra varierar mellan perspektiven: 5, 10 eller 15 m³/s.

Perspektiven är inte slutliga förslag, utan exempel som illustrerar hur olika utgångspunkter kan leda till mycket olika lösningar. Särskilt effekterna på vattenkraftsproduktion och vandringsfiskars livsmiljöer kan variera kraftigt beroende på perspektiv.

I Koivukoski-grenen skulle arealen för laxens yngelproduktion vid minimiflöde vintertid öka från nuvarande cirka 7 hektar med uppskattningsvis 32–47 procent beroende på perspektiv. Minimiflödet vintertid är för närvarande en begränsande faktor för laxens yngelproduktion i Koivukoski-grenen.

I det alternativ som är mest gynnsamt för laxen skulle flödet i Koivukoski nästan fördubblas jämfört med Korkeakoski-grenen. Detta skulle avsevärt öka Koivukoski-grenens attraktivitet för lax och andra vandringsfiskar. Fiskvägens funktion vid Koivukoski-regleringsdammen skulle förbättras när ett miljöflöde leds till Koivukoskis gamla fåra, vilket stöder fiskens uppvandring.

Höjningen av minimiflödena i Koivukoski-grenen och miljöflödet i den torra fåran skulle minska energiproduktionen vid Korkeakoski och Koivukoski kraftverk med upp till 15 procent. Genom att öka flödena i västra grenen måttligt under november–april kan man dock uppnå en situation där den totala produktionen vid kraftverken i nedre delen av Kymmene älv till och med ökar, trots att flödesfördelningen ändras i en riktning som är mer fördelaktig för fisket.

Jämförelsetabell över effekterna av tre olika perspektiv

	A.	B.	C.	
	Perspektiv som betonar ekologisk status och vandrings- fisk	Balanse- rande perspektiv	Perspektiv som minimerar energi- förluster	
Antalet ström- och forsområden (flodfauna)	+++	+++	++	I Koivukoski-grenen skulle mängden fors- och strömområden öka med upp till 3,5 ha under vintern.
Laxens uppvandring ovanför kraftverken	+++	++	+	Koivukoski-grenens attraktivitet för lax och fiskvägens funktion vid regleringsdammen skulle förbättras.
Natura 2000- områden	+	+	+	Bland annat Langinkoskis naturskyddsområdes ekologiska status förbättras när minimiflödet vintertid ökar.
Turism	+	+	+	Förutsättningarna för fisketurism skulle förbättras när bestånden av vandringsfisk stärks.
Energiproduktion	- - -	- -	+	Sammanlagd effekt vid alla kraftverk i nedre delen av Kymmene älv. Förlust upp till 13 000 MWh per år.

Ytterligare information

- Gruppchef **Mika Marttunen**
Finlands miljöcentral (Syke)
sp. etunimi.sukunimi@syke.fi